

Versie: januari 2026

Stappenplan spoedmachtiging gesloten jeugdzorg in vrijwillig kader

Jeugdzorg Plus wordt niet door RIOZ ingekocht, dit wordt bovenregionaal ingekocht.

Vooraf

In Nederland werken we toe naar 0-gesloten plaatsingen in 2030. Het is dus belangrijk om een gedegen afweging te maken voordat een JZ+ plaatsing overwogen wordt. Hou er rekening mee dat de huidige JZ+ op termijn gaat verdwijnen. Plaatsing in gesloten jeugdzorg in het vrijwillig kader is omstrede. We weten inmiddels dat een vrijwillige plaatsing de ouder-kind relatie stevig onder druk zet. Terwijl herstel van die relatie belangrijk is voor een duurzame oplossing.

Jeugdzorg Plus wordt niet regionaal ingekocht. Vanaf 2020 wordt deze vorm van hulp ingekocht binnen het Landsdeel Zuid Oost (ZOB, NOB en Limburg). Per 2020 is Roermond centrumgemeente van Landsdeel Zuidoost. Vanaf 2026 wordt dit Eindhoven.

De betrokken JZ+-aanbieders in landsdeel Zuidoost zijn:

- Pactum locatie Deurne
- Pactum locatie Zetten
- Via Jeugd in Cadier en Keer

Werkwijze

Voor het inzetten van gesloten jeugdhulp is altijd een machtiging van de Kinderrechter vereist, ook als de ouders/voogd hiermee instemmen. De procedure tot het verkrijgen van een machtiging gesloten jeugdhulp is een verzoekschriftprocedure zoals geregeld in afdeling 1, titel 6, Boek 3 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (zie artikel 6.1.8 lid 3 Jeugdwet).

Een aanvraag gesloten Jeugdzorg vindt plaats na een gedegen afweging met betrokken partijen in de regio (bijv. een meedenkteam/ RET) en na contact met het Servicepunt van de JZ+ aanbieders, waarbij de volgende stappen worden doorlopen:

Adviesfunctie en (voor-)overleg

- Neem contact op met het meedenkteam/ RET (meedenkteam@s-hertogenbosch.nl) als gedacht wordt aan een JZ+ plaatsing en overleg met specialisten of een gesloten plaatsing te voorkomen is. Welke alternatieven zijn voor handen en/of op welke wijze kan de huidige situatie van de jongere versterkt of aangepast worden, waardoor een plaatsing niet nodig is;
- Is er een verklarende analyse beschikbaar? Zo niet, overleg of deze z.s.m. samen met de ouders/jongere gemaakt kan worden, zodat helder is wat er aan de hand is en wat er nodig is. Vertragen is belangrijk om tot betere besluiten te komen;
- Wanneer er gedacht wordt richting een gesloten plaatsing, overweeg dan eerst een voorwaardelijke machtiging. Een aantal jongeren is hier gevoelig voor (zie werkinstructie voorwaardelijke machtiging → [Documenten | RIOZ](#) → Jeugd → Gesloten Jeugdzorg → Voorwaardelijke machtiging);
- Neem contact op met het servicepunt wanneer er toch gedacht wordt richting JZ+ (een beller is sneller) en overleg wat er nodig is / welke vragen er zijn;
 - Het Servicepunt is bereikbaar tijdens kantoortijden van 9:00 uur tot 17:00 uur
 - Telefonisch bereikbaar op telefoonnummer 088-1991333
 - Via mail pactumservicepuntjzpluszuidoost@vigogroep.nl
- Overweeg in het kader van een voorwaardelijke machtiging om (mogelijk samen met ouders en jongere) naar de JZ+ locatie te gaan voor een gesprek. Een afspraak hiervoor kan via het Servicepunt geregeld worden. Bespreek ter plekke met de jongere de impact van een plaatsing en wat er moet gebeuren om deze te voorkomen;
- Maak het onderscheid tussen spoed, een voorwaardelijke machtiging en een reguliere JZ+ aanmelding. Spoed plaatsingen zijn ongewenst en kunnen schadelijk (traumatiserend) zijn. Het schendt de rechten van jongeren om te worden gehoord. Plaatsing is vaak afhankelijk van enkele personen en regelmatig onvoldoende gewogen.

Contactgegevens Rechtbank:

Aanmelding bij Rechtbank Den Bosch jeugd.obr@rechtspraak.nl

- Telefoonnummer Rechtbank: 088 361 18 40 optie 4

Bij spoed:

- Spoednummer Rechtbank (piketdienst): 06- 53561396 (ma-do ná 16 uur of vrij ná 15 uur)

- Mail: jeugd.obr@rechtspraak.nl

Aanvraag plaatsing gesloten jeugdzorg

- De verwijzer/aanmelder draagt zorg voor een instemmingsverklaring van een onafhankelijke gecertificeerde gedragswetenschapper. U dient een (spoed)verzoek in bij de kinderrechtster die toetst of er sprake is van "ernstige opgroei- of opvoedingsproblemen van de minderjarige en de opnemng en verblijf noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de jeugdige zich aan de zorg die hij nodig heeft zal onttrekken of daaraan door anderen zal worden onttrokken";
- Als een vrijwillige plaatsing wordt overwogen, moeten ouder(s) met gezag voorafgaand aan plaatsing hiermee schriftelijk instemmen.

Benodigde documenten

Het Servicepunt heeft als taak om te controleren of de aanmelding compleet is. Een complete aanmelding bevat minimaal (dit zijn vereiste documenten voor het interne digitale toeleidings-systeem (TLS):

Vooraf

1. Aanmeldformulierformulier (zie bijlage);
2. Instemmingsverklaring van onafhankelijke gecertificeerde gedragswetenschapper. Aanvraag verloopt via het NEGG Netwerk van Gekwalificeerde gedragswetenschappers (zie werkinstructie NEGG formulieren [Documenten | RIOZ](#) → Jeugd → Gesloten Jeugdzorg → NEGG);
3. Bij een vrijwillige plaatsing: instemmingsverklaring van gezaghebbende ouder(s). Ouders moeten voor akkoord tekenen bij een gesloten plaatsing. Als er twee ouders zijn met gezag moeten zij beiden instemmen;
4. Geboorteakte jeugdige. De geboorteakte hoeft niet per se meegestuurd te worden. De rechtbank checkt dit standaard en het is niet iets waarop een gesloten machtiging wordt afgewezen. Als de griffier dit alsnog noodzakelijk acht, dan vragen ze het achteraf op.
5. Uittreksel gezagsregister. Het uittreksel van het gezagsregister (aan te vragen bij de Rechtbank) hoeft niet per se meegestuurd te worden. De Rechtbank checkt dit standaard. Indien het toch wordt gevraagd is dit aan te vragen bij de Rechtbank, afdeling Familie en Jeugd.
6. Verzoekschrift (waarmee de verwijzer/aanmelder onderbouwt waarom er moet worden geplaatst). Dit verzoekschrift deel je met de Rechtbank, maar ook met de gezaghebbende ouder(s);
7. Bepaling Jeugdhulp (indien maatregel aanwezig);

Na akkoord Rechtbank op 'gesloten machtiging'

8. Machtiging van de Kinderrechtster (beschikking Rechtbank) met daarin akkoord op de gesloten plaatsing.
9. Een schriftelijke verklaring van de verwijzer/aanmelder dat [*naam kinderrechtster*] de machtiging heeft uitgesproken op [*datum*] voor de periode [*van-tot*] over [*NAW gegevens jeugdige*];
10. De feitelijke beschikking/ machtiging van de rechtbank moet nagestuurd worden aan de zorgaanbieder waar de jeugdige is geplaatst;
11. Ter ondersteuning van de inhoudelijke beoordeling door de zorgaanbieder vraagt het servicepunt dat bovengenoemde lijst aangevuld wordt met verslaglegging van eerdere hulpverlening en eventueel diagnostiek, de hulpvraag en het perspectief als onderdeel van een gedeelde verklarende analyse (wanneer beschikbaar). Als deze niet aanwezig is, moet deze z.s.m. worden gemaakt. Indien er in de regio geen mensen beschikbaar zijn die de gedeelde verklarende analyse te maken, neem dan contact op met BEN (ingrid@in-project.nl);
12. Als er een tolk nodig is tijdens de zitting, moet de verwijzer daarvoor zorgen.

Vervolg

- Deze documenten worden door het Servicepunt ingevoerd in TLS en de aanmelding wordt ingediend door het Servicepunt bij de zorgaanbieder van eerste keuze;
- De zorgaanbieder screent het dossier inhoudelijk, kan aanvullende vragen hebben en accepteert of wijst af.

Acceptatie

- De zorgaanbieder en de verwijzer/aanmelder hebben rechtstreeks contact met elkaar om afspraken te maken over de plaatsing. Het werk van het Servicepunt is hiermee afgerond;
- NB: JZ+ aanbieders Pactum/Via Jeugd vragen om invulling van een formulier risico inventarisatie voorafgaand aan de opname. Dit geldt ook voor spoedplaatsingen. Dit formulier wordt (ná acceptatie) door Pactum verzonden naar verwijzer/aanmelder.

Afwijzing

- Dat kan inhoudelijk zijn óf vanwege geen plek;
- Servicepunt legt de aanmelding voor bij de zorgaanbieder van tweede keuze ter beoordeling. Wanneer deze ook afwijst legt het Servicepunt de aanmelding voor bij de laatst overgebleven zorgaanbieder. Wanneer deze ook afwijst brengt het Servicepunt de directies van de zorgaanbieders op de hoogte van de drie afwijzingen;
- De directie kan kiezen om alsnog tot plaatsing over te gaan, eventueel onder bepaalde voorwaarden (denk aan extra financiering als er extra personeel ingezet moet worden) of om het dossier buiten de gecontracteerde regio voor te leggen. Het Servicepunt neemt in dat geval contact op met de plaatsingscoördinaties in Nederland om te vragen of er mogelijkheden zijn;
- Indien er plek is wordt het dossier voorgelegd. Het dossier wordt niet bij alle Plaatsings Coördinatoren neergelegd;
- De servicepunt-medewerker levert een eventuele afwijzing op twee manieren aan:
 - via mail, vergezeld van rapportage/informatie van een bij de beoordeling betrokken gedragswetenschapper én
 - middels telefonisch contact met de verwijzer/aanmelder.

Spoedaanvraag plaatsing gesloten jeugdzorg binnen kantoortijden

(maandag t/m vrijdag van 9:00 uur tot 17:00 uur)

- Een spoedopname krijgt voorrang boven een regulier aangemelde jongere;
 - Voorwaarde voor een spoedopname is dat de jeugdige in een zeer bedreigende situatie verkeert waarbij te denken valt aan:
 - A1 Slachtoffers van een bedreiging met de dood, (bedreiging met) zware lichamelijke mishandeling of zich bevindend in een levensbedreigende situatie (bijv. eerwraak)
 - A2 Slachtoffers van (gedwongen) prostitutie/seksueel misbruik (bijvoorbeeld slachtoffers mensenhandel)
 - B1 Slachtoffers van ernstige geestelijke of lichamenlijk mishandeling, niet zijnde een levensbedreigende situatie
 - B2 Bescherming ter voorkoming van verdere escalatie tegen zichzelf, waarbij er (een ernstig verhoogd risico op) grote schade of letsel bij het kind zelf kan ontstaan
 - B3 Bescherming ter voorkoming van verdere escalatie tegen de directe omgeving waarbij er (een ernstig verhoogd risico op) grote schade of letsel van de directe omgeving kan ontstaan
 - B4 Grote dreiging om in categorie A te geraken (bijv. grote vermoedens van loverboy problematiek, grote vermoedens van eerwraak)
- Wanneer jeugdigen door capaciteitstekort (*NB: zie bovenstaande NB*) niet snel geplaatst kunnen worden kan het nodig zijn een prioritering in de wachtlijst aan te brengen en de meest kwetsbare jeugdige als eerste in de gesloten jeugdhulp te plaatsen.

Benodigde documenten bij spoedaanmelding

In geval van spoedaanmeldingen binnen kantoortijd zijn de volgende documenten nodig:

- Ingevuld aanmeldformulier t.b.v. de digitale aanmelding in TLS ;
- Instemmingsverklaring van onafhankelijke gecertificeerde gedragswetenschapper;
- Het (ondertekende) verzoekschrift gesloten jeugdhulp aan de kinderrechter (incl. bijlagen);
- Indien aanwezig relevante rapportage van eerdere hulpverlening;
- Als de machtiging telefonisch is aangevraagd en afgegeven: een schriftelijke verklaring van de verwijzer/aanmelder dat [*naam kinderrechter*] de machtiging heeft uitgesproken op [*datum*] voor de periode [*van-tot*] over [*NAW gegevens jeugdige*]; De feitelijke beschikking van de rechtbank moet nagestuurd worden naar de zorgaanbieder waar de jeugdige is geplaatst;
- Of en zo ja welke medicatie gebruikt wordt;
- Zo nodig in aanvulling op de informatie in het verzoekschrift: beschrijving van de problematiek en toelichting op het spoedige karakter van de aanmelding. Indien aanwezig een gedeelde verklarende analyse. Als deze niet aanwezig is, moet deze z.s.m. worden gemaakt. Overige benodigde documenten worden z.s.m. nagezonden.

Spoedaanvraag buiten kantoortijden (dus buiten maandag t /m vrijdag van 9:00 tot 17:00 uur)

- Buiten kantoortijden is het Servicepunt niet bereikbaar en wordt er rechtstreeks contact gezocht met de zorgaanbieder:
 - Pactum Oost (Zetten): 088-1015710
 - Pactum Zuid (Deurne): 06-20548172
 - Via Jeugd (Cadier en Keer) 043-4077150
- De eerstvolgende werkdag ontvangt het Servicepunt een bericht over de plaatsing en alle verslaglegging om de aanvraag in TLS te verwerken.

Contractueel afgesproken termijnen waarbinnen geplaatst wordt:

- Er is afgesproken dat voor de specifieke doelgroepen/situaties:
 - Slachtoffers van een bedreiging met de dood,
 - Slachtoffers van een (bedreiging met) zeer zware lichamelijke mishandeling
 - Slachtoffers die zich bevinden in een levensbedreigende situatie
 - Slachtoffers van (gedwongen) prostitutie/seksueel misbruik
... binnen 24 uur een plek beschikbaar moet zijn (wanneer alle stukken binnen zijn)
- Verder:
 - Spoed binnen 48 uur (wanneer alle stukken binnen zijn)
 - Regulier binnen 5 werkdagen

Overplaatsingsverzoek van JeugdzorgPlus naar JeugdzorgPlus

- Voordat een overplaatsing in gang gezet wordt moet er eerst onderling overleg tussen zorgaanbieders zijn geweest op het niveau van gedragswetenschappers;
- Wanneer alle betrokkenen akkoord zijn met een overplaatsing volgt de administratieve afhandeling. Daarbij zijn de documenten nodig zoals gevraagd bij de reguliere aanvraag gesloten plaatsing, aangevuld met een motivatie voor het overplaatsingsverzoek.

Heraanmelding

- Werkt hetzelfde als een eerste aanmelding. Als een jongere is uitgeschreven wordt de plek niet langer beschikbaar gehouden en bij een heraanmelding moet er opnieuw worden gekeken naar plaatsingsmogelijkheden.

Voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdzorg

- Voorwaardelijke machtigingen worden rechtstreeks geregeld met een zorgaanbieder, zonder tussenkomst van het Servicepunt.

Bijzonderheden om rekening mee te houden per zorgaanbieder

EXCLUSIE-CRITERIA:

- TIQ 65 (Pactum) en 70 (Via Jeugd);
- TIQ tussen 66 en 75 wordt individueel gekeken (bij Pactum) of een passende behandeling geboden kan worden. (sociaal emotionele leeftijd lager dan 1,5 jaar);
- Zware verslaving aan harddrugs waarbij afkicken onder toezicht van speciale verpleging moet plaatsvinden of anderszins lichamelijke toestand waarbij specialistische verzorging/verpleging nodig is (waarbij klinische verslavingszorg noodzakelijk is)
- Actieve eetstoornis waarvoor sondevoeding noodzakelijk is of in de nabije toekomst noodzakelijk wordt;
- Psychose (waarbij klinische GGZ noodzakelijk is)
- Nederlandse taal niet machtig zijn;

- Ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- Zwangerschap vanaf 6 maanden;
- Kinderen onder de 10 jaar en jongvolwassenen boven de 23 jaar (bij Via Jeugd);
- Het herhaaldelijk en volhardend ontbreken van bereidheid bij jeugdige en/of gezin voor deelname aan de behandeling i.c.m. het ontbreken van een wettelijk kader (civiel of strafrechtelijk) (Via Jeugd).

Aanvullende informatie Pactum-Oost:

Pactum-Oost heeft afspraken met Karakter HIC en Herlaarhof over de te volgen procedure voor jongeren die bij Karakter/Herlaarhof verblijven en voor wie wordt gedacht aan een plaatsing in de JZ+. Afspraken zijn op te vragen bij het z.g. Voordeurteam van Pactum-Oost.

De JZ+-aanbieders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de machtiging gesloten jeugdzorg. Wanneer beide aanbieders vermoeden dat zij geen passende zorg kunnen leveren, zorgt het Servicepunt samen met het BEN, de verwijzer en de JeugdzorgPlus aanbieder voor een gesprek met alle betrokkenen (inclusief het RET van de desbetreffende regio). Dit gesprek heeft als doel met alle betrokkenen tot een passende oplossing te komen. Dit leidt soms tot een oplossing waarbij maatwerk wordt ingezet.

Plaatsing en vervoer:

In overleg met:

- aanbieder Jeugdzorg Plus
- Ouder(s)/verzorger(s)
- Aanmeldpunt

regel je de daadwerkelijke plaatsing.

Wanneer vervoer nodig is via de Dienst Vervoer en Ondersteuning van DJI wordt dit geregeld door de aanbieder Jeugdzorg Plus waar de jeugdige geplaatst gaat worden. Het verdient de voorkeur dat de ouder(s)/verzorger(s) of de plaatser de jeugdige brengen.

Documenten die nodig zijn voor gesloten plaatsing

Stuk	Handelingen
Instemmingsverklaring aanvragen NEGG	Aanvraag onderzoek onafhankelijk GW en daarbij relevantie informatie delen in het kader van de aanvraag. Let op! Bij vrijwillige opname is ook een instemmingsverklaring van de ouders nodig.
Aanmeldformulier Coördinatiepunt Pactum	Aanvraag invullen
Verzoekschrift spoedmachtiging Rechtbank	Formulier invullen
Instemmingsverklaring gedragswetenschapper (dit is het verslag dat de onafhankelijke gedragswetenschapper schrijft)	Deze wordt per mail met Toegang gedeeld als onafhankelijke gedragswetenschapper op huisbezoek is geweest. Omdat het heel lastig is om een onafhankelijke gedragswetenschapper te vinden voor een spoedonderzoek gaat de Rechtbank er in uitzonderlijke gevallen mee akkoord dat het onderzoek wordt nagezonden. Dit gebeurt in goed overleg met de Rechtbank. Zorg dat de aanvraag inzichtelijk is.
Eventuele andere rapportage inzake de jeugdige	Voeg rapportages toe die de onderbouwing van de gesloten plaatsing ondersteunen.
Een overzicht van de adresgegevens van alle belanghebbenden, zo mogelijk ondersteund met een BRP-uittreksel, gedateerd en niet ouder dan drie maanden;	Voeg overzicht van de adresgegevens van belanghebbenden toe in het verzoekschrift

<p>Een afschrift van de geboorteakte van naam minderjarige – gedateerd, gewaarmerkt en niet ouder dan drie maanden</p>	<p>Geboorteakte wordt door ouder(s)/verzorger(s) aangevraagd in de gemeente waar de jeugdige is geboren (indien niet dezelfde dag kan worden aangeleverd, wel zsm)</p>
<p>Een uittreksel uit het gezagsregister bij Rechtbank (niet ouder dan drie maanden);</p>	<p>De gemeente vraagt zélf het uittreksel uit het gezagsregister aan bij de Rechtbank 's-Hertogenbosch, afdeling Familie en Jeugd Ondanks dat het om dezelfde Rechtbank gaat als waar het verzoekschrift wordt ingediend moeten we dit als gemeente toch éérst zelf aanvragen.</p> <p>e-mail: CGR/HGR.rb-obr@rechtspraak.nl of via:</p> <p>Veilig mailcontact met Gezags- /Huwelijksgoederenregister (zivver.com)</p>